

**ДО
ПРОКУРОРСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА

изготвена на основание 194а, ал.2 ЗСВ и чл. 47 от НАРЕДБА № 1 от
09.02.2017г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни
ръководители в органите на съдебната власт

от

ВАЛЕНТИНА ИВАНЧЕВА МАДЖАРОВА

- изпълняващ функциите „административен ръководител” на
Специализирана прокуратура

гр. София
2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

В качеството си на кандидат за заемане на длъжността „административен ръководител на Специализирана прокуратура” в процедурата по избор, обявена с Решение на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 31/16.09.2020г., обн. в ДВ бр.83/25.09.2020 г., представям на Вашето внимание концепцията си за стратегическо управление на този орган на съдебната власт.

Изложението следва регламентираните в чл.47, ал.5, т.6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт части, като концепцията цели да запознае Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет с личната мотивация за заемане на длъжността, анализ и оценка на състоянието на Специализирана прокуратура, очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност на този орган на съдебната власт и набелязаните цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Професионалното ми развитие в органите на съдебната власт започва през 2002г. като следовател в Окръжна следствена служба – Бургас, каквато длъжност съм заемала до 2006г. В периода 2006г.-2010г. съм заемала длъжността „прокурор” в Районна прокуратура – Средец. С решения на ВСС през 2010г. съм избрана последователно за изпълняващ функциите на „административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура - Средец”, а след проведен избор и за административен ръководител – районен прокурор на Районна прокуратура – Средец. През 2015г. съм избрана на същата длъжност за втори мандат. След приключването на конкурс за повишаване в длъжност на 09.05.2018г. встъпих в длъжност „прокурор“ в Окръжна прокуратура – Шумен. През 2019г. след проведен конкурс съм назначена на длъжност „прокурор” в Специализирана прокуратура. С решение на ПК на ВСС по Протокол № 6/19.02.2020г. по предложение на административния ръководител на Специализирана прокуратура съм назначена на длъжност заместник на административния ръководител, а с решение на ПК на ВСС по Протокол № 28/22.07.2020г. съм определена за изпълняващ функциите „административен ръководител” на Специализирана прокуратура, каквато длъжност заемам и към настоящият момент.

Награждавана съм неколkokратно до момента, както за дейността си като прокурор, така и за дейността си в административно качество.

Добрият професионалист е този, който търси възможностите за самоусъвършенстване и непрекъснато повишаване на квалификацията си. Водена от този принцип съм полагала необходимите усилия за поддържане на професионалната си подготовка чрез участие в организирани обучения, в това число и такива за развитие на лидерските умения и за работа в екип.

Упражняването на магистратската професия вече повече от 18 години е доразвило присъщите ми дисциплинираност, самовзискателност, волевост, решителност и стремеж към самоусъвършенстване. Основен мой принцип е, че магистратът следва да бъде пример с поведението си и с работата си. С още по-голяма сила това важи за административния ръководител.

Професионалната ми биография е белязана от два последователни мандата с повече от осемгодишно управление на Районна прокуратура – Средец, както и осем месеца в управлението на Специализирана прокуратура, за времето на което доказах, че притежавам необходимия административен капацитет да доизградя и поддържам ефективно работеща организация. Убедена съм, че постът на административен ръководител изисква високо чувство на лична отговорност, непоклатимост в стремежа да се гарантира пред обществото авторитета и независимостта на правозащитните институции, перманентна ангажираност в разрешаването на проблемите и, не на последно място, съзнаване на обстоятелството, че административния ръководител е „пръв сред равни“.

Широтата на професионалния поглед на административния ръководител налага еднакво добре да се познават както пряката прокурорска работа, така и административната дейност на органа на съдебната власт. И в качеството ми на прокурор, и в качеството ми на ръководител, винаги съм се стремяла в детайли да познавам методиката на работа в структурата, в която работя. Основна предпоставка за ефективност на стратегията за управление на коя да е организация е доброто познаване на устройството на самата организация, на спецификите на нейната работа, на конкретните функции, възможности и нужди на всеки един от работещите в тази структура.

Работата ми като прокурор в Специализирана прокуратура ми предостави възможност да се запозная отблизо със спецификите на дейността в този орган на съдебната власт. Принадлежността ми към ръководството на Специализирана прокуратура като заместник на административния ръководител и в последствие изпълняващ функциите на административен ръководител съм приемала и приемам със съзнание за отговорностите, които тези постове предполагат. Оpozнала съм голяма част от колектива и познавам силните и слабите страни, както на отделните личности в него, така и на същия като цяло.

Считам, че за краткото време през което ръководя Специализирана прокуратура, предприех действия, с които успях да облекча магистратите и служителите, както в материално-битов план, така и в професионален. Стремила съм се да бъда обективна, диалогична и открита при вземането на решения. По мое скромно мнение за успеха на един колектив най-здравата и най-важната основа е именно човешкия фактор. Затова недвусмислено заявявам ангажимент за продължаване на утвърдената организация на работа в Специализирана прокуратура в дух на приемственост на добрите практики, въведени досега, но и намерение за провеждане на адекватна и най-вече навременна управленска политика, в аспекти, детайлно развити в част IV от настоящата концепция. Обществените очаквания към специализираните структури изискват кандидатите за техни ръководители да съзнават високата отговорност, която понасят със заемането на ръководните длъжности. Заявявам готовността си – в случай, че спечеля доверието Ви – да работя за утвърждаване на постигнатите високи резултати и за тяхното надграждане.

Благодарение на своевременните комплексни мерки на ВСС персоналният състав на Специализирана прокуратура и Следствения отдел към нея е надлежно обезпечен с щатни бройки за магистрати и съдебни служители. Осигурена е необходимата техническа база. Предоставен е съответен на нуждите сграден фонд.

Уверена съм, че след преодоляване на тези съществени за предходните периоди проблеми, основната роля на административният ръководител към настоящият момент е създаване и поддържане на условия потенциалът на институцията да се разкрие напълно, като постигнатите положителни резултати се запазят и надграждат.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА

1. Характеристика на Специализирана прокуратура

Специализирана прокуратура е орган на съдебната власт без аналог в системата на ПРБ. Тя притежава екстериториална компетентност, по отношения на престъпления извършени по Глава I “Престъпления против републиката“, по чл.321 и чл.321а от НК, други лимитативно определени от законодателя престъпни състави извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, както и престъпления чл.201 – 205, 212, 212а, 219, 220, 224, 225б, 226, 250, 251, 253 – 253б, 254а, 254б, 256, 282 – 283а, 285, 287 – 289, 294, 295, 299, 301 – 307, 310, 311 и 313 от НК извършени от лица заемащи висши властови постове, в това число магистрати, членове на

ВСС, инспектори в ИВСС. В предметната компетентност на Специализирана прокуратура са включени и делата за посочените по горе престъпления, когато са извършени в чужбина. Един от основните доводи за създаването ѝ през 2012г. е именно идеята да се направи невъзможен натискът и опитът за въздействие върху магистратите занимаващи се реално с най-тежката престъпност.

Специализирана прокуратура е без аналог , тъй като макар и със статут на окръжна, е само първоинстанционна.

Без аналог е и по една по-прозаична причина, а именно тя е „най-младият“ орган на съдебната власт в системата на ПРБ.

2.Материална база.

Благодарение на предприетите през последните години действия от страна на главния прокурор и Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет, Специализирана прокуратура и Следствения отдел към нея се обезпечи кадрово откъм магистрати и съдебни служители. Положиха се усилия за създаване на условия за нормален трудов процес чрез осигуряване на нови работни помещения и обзавеждане в сградата, намираща се в гр. София, бул. “Г.М.Димитров“ № 42, блок 1В. От началото на 2019г. магистратите и съдебните служители на Специализирана прокуратура ползват и два нови етажа в сградата, намираща се на ул. “Черковна“ № 90. С Решение по Протокол 15/25.06.2020г. Пленумът на ВСС промени ползването на помещенията в сградата на ул.“Черковна“№90, като предостави за ползване на Специализирана прокуратура 73 помещения, в това число и заседателна зала, ползвани до момента от Апелативна специализирана прокуратура. В резултат на тези мерки, магистратите работят в кабинет по двама и не се наблюдават нарушения на работния процес. Средата за работа на съдебните служители също се нормализира. Всички работни места са подsigурени със съответно на нуждите офис-обзавеждане и техническо оборудване.

3.Кадрова обезпеченост

В периода на едва осемгодишното си съществуване Специализирана прокуратура зае своето ключово място в процеса на борба с организираната престъпност, корупцията и тероризма. През последните три години кадровото и финансово обезпечаване на структурата е значително подобро.

Обобщено данните за този аспект сочат следното:

3.1.Щатна численост - магистрати:

Към **01.01.2020г.** в Специализирана прокуратура щатната численост на прокурорите е 59 щатни бройки, от които заети по щат са 48 (включително

административен ръководител и двама заместници на административния ръководител), а щатната численост на следователите е 51 щатни бройки (от които 1 щатна бройка завеждащ СО на СП), от които заети 48.

Към **20.10.2020г.** в Специализирана прокуратура щатната численост на прокурорите е **67** щатни бройки, от които заети по щат са 47 (включително административен ръководител и четирима заместници на административния ръководител). Към **20.10.2020г.** в Специализирана прокуратура щатната численост на следователите е **58** щатни бройки, от които заети по щат са **39** (включително завеждащ следствен отдел, двадесет и седем следователи и единадесет младши следователи).

3.2.Щатна численост – съдебни служители:

Към **01.01.2019г.** щатната численост на съдебните служители в Специализирана прокуратура е 94 щатни бройки, от които реално заети са 88. Към **01.01.2020г.** щатната численост на съдебните служители е 105 щатни бр., от които реално заети са 96. Към **19.10.2020г.** щатната численост на съдебните служители в Специализирана прокуратура е 117 щатни бройки, като реално заетата численост е 107 служители.

Съотношението на магистратския щат спрямо този за съдебни служители е 1/0.9. Това съотношение (в полза на магистратите), особено като се има предвид, че в числото на съдебните служители се включват и позициите от общата администрация (гл.счетоводител, съд.администратор, адм.секретар, човешки ресурси и др.) несъмнено налага извод за недостатъчна обезпеченост с щат за съдебни служители от специализирата администрация. Отделно от това спецификата на работа в Специализирана прокуратура не позволява прилагането на приетите от Висшия съдебен съвет стандарти и критерии, относно съотношението между магистрати и съдебни служители.

През 2019г. правоотношението с 50 съдебни служители е било прекратено. От началото на тази година до 20.10.2020г. е прекратено правоотношението с още 16 съдебни служители. Основна причина за напускането на служителите е големия обем от работа и перманентната необходимост да се остава след приключване на работното време. Много от тези служители след като напуснат Специализирана прокуратура постъпват на работа в други ОСВ, където работната среда е нетолкова динамична и напрегната, но получават същото трудово възнаграждение.

4.Структурна организация

4.1.Разпределение на прокурорите в Специализирана прокуратура

В Специализирана прокуратура към настоящият момент са обособени 6 отдела, в които към 20.10 2020г. прокурорите са разпределени, както следва:

01 отдел „Антикорупция” – с численост 19 прокурори.

02 отдел „Криминален” – с численост 16 прокурори.

03 отдел „Икономически” – с численост 19 прокурори.

04 отдел „Данъчен” – с численост 9 прокурори.

05 отдел „Антитероризъм” – с численост 7 прокурори.

06 отдел „Изпълнение на наказанията” – с численост 6 прокурори.

4.2.Разпределение на следователите в Следствения отдел към Специализирана прокуратура

В Следствения отдел към Специализирана прокуратура понастоящем са обособени 4 сектора, в които към 20.10.2020г. следователите са разпределени, както следва:

01 сектор „Антикорупция” – с численост 18 следователи.

02 сектор „Криминален” – с численост 10 следователи.

03 сектор „Икономически” – с численост 14 следователи.

05 сектор „Данъчен” – с численост 7 следователи.

05 сектор „Антитероризъм” – с численост 10 следователи.

III. ОЧЕРТАВАНЕ НА ДОСТИЖЕНИЯТА И ПРОБЛЕМИТЕ В ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА

1.Показатели за дейността на Специализирана прокуратура на досъдебна фаза

През 2019г. прокурорите в Специализирана прокуратура са работили по общо 6950 преписки (за сравнение през 2018г. и 2017г. преписките са били съответно 2435 бр. и 803 бр.). Наблюдава се драстично повишение, както на общия брой преписки, така и на броя новообразувани преписки, дължащо се на значителното разширяване на компетентността на Специализирана прокуратура. Изхождайки от естеството на самите преписки и доколкото разширяването на компетентността е било факт и през 2018г., смело може да се твърди, че това повишаване се дължи, както на повишаване на доверието на хората – инициатори на самите преписки, така и на изострената им в последно време чувствителност на тема корупция.

За 2019г. са решени 6223 бр. преписки (2018г. – 1842 бр.) Видно е, че стойността на този статистически показател през 2019г. надскача повече от три пъти данните за предходната година.

По отношение на срочността, данните показват, че през 2019г. от решените 6223 бр. преписки, 5418 бр. са решени до 1 месец (при 1588 бр. и 563 бр. съответно за 2018г. и 2017г.), а 805 бр. са решени над 1 месец. В процентно

съотношение произнасянето извън срок е чувствително намалено, но въпреки това стойността на този показател не е минимална. Причините се коренят в очевидно по-големия брой новообразувани преписки и в обстоятелството, че попълването на щатната численост на прокурорите не е бърз процес, предвид което увеличения брой новообразувани преписки се разпределя сред по-малък брой реално работещи прокурори. Фактор от значение е също, че голяма част от новообразуваните преписки в отдел 01 "Антикорупция" са образувани по одитни доклади на съответно компетентните органи и са с подчертана фактическа и правна сложност.

През 2019г. в Специализирана прокуратура са наблюдавани 1089 бр. досъдебни производства (2018г. - 919 бр.; 2017г. - 649 бр.), от които 393 бр. новообразувани (2018 г. - 301бр.; 2017 г. - 168 бр.). Броят новообразувани сочи на запазената тенденция на увеличаване, която през 2019г. и 2018г. е ясно изразена и дължима на разширения предметен обхват на компетентността, но и на подобреното взаимодействие между Специализирана прокуратура и контролните органи (АДФИ, НАП, АМ) и оперативните служби (КПКОНПИ, ДАНС, МВР) и поради проявена активност от страна на прокурорите при Специализирана прокуратура.

През 2019г. общо 522 от делата са разследвани от разследващ полицай в МВР (2018 г. – 519; 2017 г. - 451 бр.), от които 198 бр. новообразувани (2018 г. – 144; 2017 г. - 121 бр.). От следователите от Следствения отдел към Специализирана прокуратура са разследвали общо 527 бр. (2018г. – 396; 2017г. -194 бр.), от който 187 бр. новообразувани дела по общия ред (2018г. – 153; 2017г. - 46 бр.) и 14 бр. дела по реда на чл.194 ал. 1 т. 4 от НПК. Разследвани от прокурор дела са 14 бр. (2018г. - 4 бр.; 2017г. – 4 бр.).

Отбелязва се увеличаване в натовареността на следователите, дължащо се на повишения брой дела за корупционни престъпления и за такива, извършени от лица, заемащи висши държавни длъжности. Повишаването на ефективността на следователите предпоставя повишаването на броя дела с фактическа и правна сложност, разследването на които им бива възлагано по реда на чл.194,ал.1,т.4 от НПК. Запазена е и тенденцията, наблюдавана през последните три години, да се увеличават и делата, разследвани от прокурор, като през 2019г. техният брой е нараснал над 3 пъти.

През 2019 г. в Специализирания наказателен съд са внесени общо 302 бр. искания за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“ (за 2018 г. - 284 бр., за 2017 г.-269 бр.), от които уважени са 198 бр. (2018г. - 201 бр. 2017г.-212).

През 2019г. от страна на Специализирана прокуратура са изготвени общо 1619 бр. исканията за използване на специални разузнавателни средства (за

2018г. - 1663 бр., 2017г. – 1340 бр.), с което по този показател се отчита спад на използване на това доказателствено средство. Анализът на работата по делата сочи, че доказателствената съвкупност се подлага на внимателна преценка дали е налице изискването по чл. 172, ал.2 НПК установяването на конкретни обстоятелства да е невъзможно по друг начин или да е свързано с изключителни трудности. Първоначалните искания са 1465 бр. (2018г. - 1248 бр.; 2017г.-1340бр.), от които 154бр. – неуважени (2018г. - 147 бр.; 2017г.-256бр.). Проведен е детайлен анализ на причините за неуважените искания, които обобщено сочат като основания причини от обективен характер (наличие на вече експлоатирани СРС спрямо лицата за същото деяние, но от други органи, имащи правомощие да инициират експлоатация на СРС).

През 2019г. общо наблюдаваните 1089 досъдебни производства приключени са 236 бр. (за 2018г. – 287бр., 2017 год.-141бр.) От тях 89бр. (2018г. – 22 бр.) са решени в осем месечния срок; 106 бр. са решени в едногодишен срок (2018г. - 17 бр.); 25 бр. са решени над една година (2018г. - 42 бр.) и 3 бр. над 2 години (за 2018г. - 52 бр.). Категорично може да се заключи, че в резултат на взетите от ръководството мерки и положените от прокурорите усилия, срокът на разследване на делата в сравнение с предходни периоди е значително оптимизиран. Тези данни следва да се преценяват през призмата на спецификата на работата на Специализирана прокуратура, която – поради големия брой обвиняеми лица и действителната правна и фактическа сложност на делата – предпоставя приключване на делата за срок от около 1 или 2 години. Относителният дял на неприключените спрямо общо наблюдаваните е 78% (2018 г. - 67%, а 2017 г. - 55%), което се дължи на ръста на новообразуваните през периода дела и ръста на останалите в края на 2018 г. неприключени досъдебни производства.

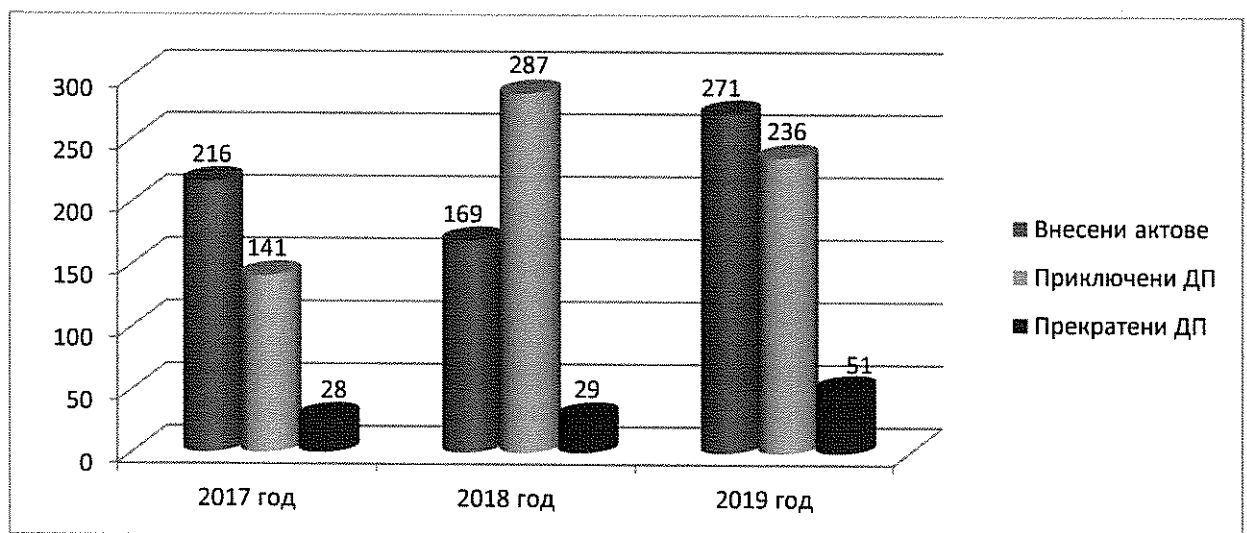
За първи път през деветмесечието на 2020г. за Специализирана прокуратура се наблюдава една изключително положителна тенденция – броя на делата с приключило разследване е по-голям от броя на новообразуваните дела. Нещо повече за деветмесечието на 2020г. броят на делата с приключило разследване е по-голям от този на приключените през 2019г. Значително подобро през 2020г. е съотношението между приключени и неприключени дела.

През 2019г. прокурорите са решили 309 бр. досъдебни производства (2018г. - 264 бр., 2017г.-283бр.) като в съд са внесени 172 бр. досъдебни производства (2018г. – 103 бр., 2017г.-117бр.), по които са постановени почти двойно увеличен брой прокурорски актове – 271 (2018г. – 169 бр. ; 2017г.-216бр.) срещу 676 бр. лица (за 2018г. – 414 бр.; 2017г.-505бр.). По вид актове, статистиката сочи, както следва: внесени в съда дела с обвинителен акт са 108

бр. (2018г. - 82 броя) срещу 503 бр. лица (2018г. – 327бр.), със споразумение – 163 бр. (2018г. - 86 броя) срещу 173 лица (за 2018г. -86 лица). За деветмесечието на 2020г. решените дела са 406, т.е почти със 100 повече от решените през цялата 2019г.

С постановление за прекратяване са решени 51 броя досъдебни производства (2018г. – 29 броя ;2017г.-28 броя). Този показател сочи на прецизност от самото начало на наказателното производство - а именно недопускане на образуване на дела за несъставомерни деяния и провеждане на разследване по т.нар. „кухи“ дела.

Броят на внесените в съд дела и тези на прекратените, т.е броят на фактически решените от прокурор дела през 2019г., е двоен спрямо предходните два отчетни периода. **Това на практика означава, че ефективността в прокурорската дейност през 2019г. е значително повишена спрямо 2018 и 2017г.**

Показател за ефективността на работата на Специализирана прокуратура са и данните за спрените производства. С постановление за спиране са приключили 34 броя (2018г. - 44 броя) досъдебни производства, с което делът на спрените спрямо решените е 11% (при 16.6% за 2018г.). Следователно преимуществено по делата се постановява акт по същество.

2.Дейност на следствения отдел към Специализирана прокуратура

Териториалната компетентност, недостатъчния кадрови ресурс, огромния брой обективно необходими действия по разследването и други процесуални действия и обема на доказателствената съвкупност предпоставят работата в Следствения отдел по голяма част от делата да се организира и извършва на

база на екипния принцип, осъществяван съгласно заповеди на административния ръководител чрез системата за разпределение на дела и преписки „УИС – 3“.

Конкретния брой дела, възложени за разследване на следователите в отдела през 2019г. са разпределени, както следва: следователите в сектор 01 „Антикорупция“ са разследвани 270 бр. досъдебни производства, в 02 сектор „Криминален“ – 123 бр., в 03 сектор „Икономически и данъчен“ – 119 бр. и в 04 сектор „Антитероризъм“ – 15 бр.

От общо 527 бр. дела, разследвани през 2019 година, неприключени към 31.12.2020г. са 426 броя, а приключени са 101 досъдебни производства, като 42 от тях са с мнение за предаване на обвиняемите лица на съд.

Средната натовареност на следователите към 31.12.2019г. е 14.6 бр. досъдебни производства. Този показател не е константен и при преценката му следва да се вземе под внимание обстоятелството, че през второто полугодие на 2019г. се предприеха кадрови промени и бяха назначени младши следователи, с което се увеличи броя на новопостъпилите магистрати. На следващо място, само този показател би бил необективен критерий за натовареността на следователите, тъй като в него не е отчетена натовареността по ЕЗР и молбите за правна помощ, които сами по себе си се отличават с фактическа и правна сложност, свързани са с деяния извършени в чужбина, с участие или по поръчение на организирани престъпни групи и често налагат извършването на такива по естеството си действия и толкова на брой, че същите превръщат тези производства по международно-правно сътрудничество в съотносими с тежестта и сложността на отделно досъдебно производство.

Общия брой на производства по международно сътрудничество (МПП и ЕЗР) е 114, от които образувани през 2019г. са 79 бр., а от минал период на производство в отдела са останали 35 бр. Изпълнени са общо 81 бр. като 33 бр. остават на производство и към настоящия момент. Същевременно, те се разпределят между следователите от сектори 02, 03 и 04, което формира средно 5.7 броя средно на следовател в края на отчетния период.

През 2019, в хода на водените ДП, ЕЗР и МПП, следователите от отдела са участвали в 35 съгласувани мероприятия с представители на различни служби - КПКОНПИ, ДА“НС“, ГД“БОП“, ГД“НП“, СДВР и др., при които едновременно на много адреси на територията на цялата страна, са извършени съвместно множество действия по разследването по предварително утвърдени планове. Тези действия са съпроводени с приобщаването на голям обем материали – гласни, писмени и веществени доказателства, което само по себе си препоставя огромен ресурс от време и кадрово обезпечаване.

3. Показатели за дейността на Специализирана прокуратура на съдебна фаза

Статистиката сочи, че през 2019г. е налице почти двойно увеличаване на решенията от съда дела – общо 409(245- 2018г., 222 – 2017г.), от които 246, образувани по обвинителни актове (145- 2018г., 92 – 2017г.), и 163 дела по споразумения (99-2018г., 130-2017г.).

През 2019г. е налице и увеличение що се касае до влезлите в сила санкционни актове: постановени са 57 осъдителни присъди, спрямо 268 лица и са одобрени 158 споразумения, спрямо 168 лица (при постановени 26 броя осъдителни присъди по внесени обвинителни актове спрямо 234 лица и одобрени 86 броя споразумения спрямо 88 лица през 2017г. и 29 броя осъдителни присъди по внесени обвинителни актове спрямо 148 лица и одобрени 123 броя споразумения спрямо 123 лица).

През 2019г. са постановени 5 изцяло оправдателни присъди по внесени обвинителни актове (8 – 2018г., 5 – 2017г.) Съотношението на оправдателните присъди спрямо броя внесени в съда дела с обвинителни актове сочи, че е налице изключително добра работа на прокурорите от Специализирана прокуратура.

Анализирана е работата по делата, приключили с постановяване на влезли в сила оправдателни присъди, както за 2019г., така и за предходните периоди. Обобщено, изведени са следните причини: неправилна квалификация, която не може да бъде преодоляна в съдебна фаза, грешки или пасивност при събиране на доказателствата в развитие на съдебната фаза и липса на доказателства за осъждане по определени обвинения.

От внесените през 2019г. 108 обвинителни акта, съдът е върнал 33, от които 26 броя за допуснати съществени отстраними нарушения на процесуалните правила по реда на чл. 249, ал.2 вр. чл. 248, ал.1. т.3 от НПК и 7 броя поради допуснати пропуски при изготвяне на обвинителния акт.

Специализираният наказателен съд през 2019г. е констатирал допуснатата очевидна фактическа грешка по 13 обвинителни акта. В рамките на 7-дневния срок само 1 обвинителен акт е бил върнат на Специализирана прокуратура, поради неотстраняване на допуснатата очевидна фактическа грешка по реда на чл. 248а, ал.2 вр. ал.1 от НПК.

През 2019г. в съда са били внесени 163 броя споразумения, от които 158 броя са били одобрени и 5 броя не са били одобрени и са върнати на Специализирана прокуратура.

Относителният дял на върнатите от съд дела (съвкупно обвинителни актове и споразумения) спрямо внесените за 2019г. е 22.09%; спрямо само внесените обвинителни актове – 14%. Съответно делът на върнатите досъдебни

производства внесени с обвинителен акт спрямо общо внесените досъдебни производства е 19.18%.

Сравнението с предходните две години сочи, че стойностите по този показател са се подобрили. През 2018г. в съда при внесени 82 обвинителни акта, върнати са 29. През 2018г. няма неодобриени споразумения. Върнатите дела са представлявали 28.16 % от общия брой внесени в съда дела. През 2017г. са внесени 93 обвинителни акта, от които на прокуратурата са върнати 26 броя. Така, през 2017г. броя върнати дела е 22.22 % от общия брой внесени в съда. Броят върнати дела през 2019г. е увеличен в абсолютна стойност, но процентното съотношение на върнатите спрямо внесените в съда сочи обратното.

Анализът на причините, довели до връщането на делата показва, че са допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебното производство или при изготвяне на обвинителния акт. Макар от страна на ръководството на Специализирана прокуратура да са взети мерки за преодоляване на тези пропуски, то броя върнати дела все още е голям.

През 2019г. прокурорите от Специализирана прокуратура са участвали в общо 1710 съдебни заседания (1681 – 2018г., 1421 – 2017г.) по 480 наказателни дела от общ характер, от които заседания 162 са разпоредителни. Осезателно е увеличението по този показател.

4.Дейност на Специализирана прокуратура по приоритетни направления

4.1.ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С ОРГАНИЗИРАНАТА ПРЕСТЪПНОСТ

През 2019 г. прокурорите от Специализирана прокуратура са наблюдавали общо 726 досъдебни производства, свързани с организирана престъпност. Общият брой решени досъдебни производства от прокурор през 2019 год. е 169. От общо решените през 2019 г. досъдебни производства, 124 са внесени в съда с общо 207 прокурорски акта, от които 71 обвинителни акта, по отношение на 382 лица и 136 споразумения, по отношение на 136 лица. Т.е. наблюдава се увеличаване на броя на предадените на съд лица в сравнение с предходния период - 314 лица, а през 2017 г.- 385 лица. От решените досъдебни производства спрени са 29, а прекратени – 16.Осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт са 161 лица, а 13 лица са оправдани. От общият брой наблюдавани досъдебни производства, свързани с организирана престъпност, 502 са останали неприключени. В сравнение с 2018 г. техният брой е бил 453, а за 2017 г. - 367. Последователно през трите години се наблюдава увеличение на броя на неприключени досъдебни производства.

Общо по тази категория дела са били наложени 185 наказания. По 120 от тях е било наложено ефективно наказание „лишаване от свобода“, по 39 – условно наказание „лишаване от свобода“, по три дела наложеното наказание е „пробация“, а наказание „глоба“ е наложено по 24 дела. Наблюдава се намаляване броя на наложените наказания спрямо тези през 2018г., когато са били наложени общо 204 наказания, респ. 2017 г. - 259 наложени наказания.

За първото деветмесечие на 2020г. са внесени 111 акта срещу 455 лица. Решените дела за ОПГ са 197. Очевидно е, че и по това направление, обективно на база цифри, дейността е подобрена. Размерът на кумулативно наложените наказания глоба е близо 400 000лв.

4.2. КОРУПЦИОННИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

През 2019г.в Специализираната прокуратура са наблюдавани общо **206** досъдебни производства от такъв характер, от тях **84** новообразувани.

Наблюдаваните досъдебни производства за същински корупционни престъпления са 31, от тях 8 новообразувани. За престъпления, извършени от длъжностни лица с вероятен корупционен мотив са наблюдавани 160 производства, от които 71 новообразувани. За злоупотреба със служебно положение на длъжностни лица и престъпления на недлъжностни лица с вероятен корупционен мотив наблюдаваните досъдебни производства са **15**, от които **5** новообразувани. Отчита се тенденция на увеличение на наблюдаваните дела за корупционни престъпления, които през 2018г. са били **138**, от тях **67** новообразувани. Приключените досъдебни производства са 39, а 167 са останали неприключени. От приключените 14 са внесени в съда с общо 13 обвинителни акта срещу 43 лица и 1 споразумение срещу 1 лице. От наблюдаваните 31 досъдебни производства за същински корупционни престъпления решени са 8. От тях внесени с обвинителен акт са 3 срещу 24 лица. Всички 31 производства за същински корупционни престъпления, са по Глава осма, Раздел IV „Подкуп“.

От престъпленията на длъжностни лица с вероятен корупционен мотив са решените 30. Внесени в съда с обвинителен акт са 9 дела срещу 18 лица и едно – внесено със споразумение срещу едно лице.

За деветмесечието на 2020г. са налице 63 новообразувани досъдебни производства за корупционни престъпления. Приключени са 59 дела,от които в съд са внесени 11, срещу 40 лица или почти толкова колкото са били внесени за цялата предходна година. Не може да не се отчете значително подобряване на работата по този показател, което освен това доказва и тезата,че по-ниските показатели през 2018г. (от когато Специализирана прокуратура е компетентна да разследва корупцията по висшите етажи на властта) и 2019г. основно се

дължат на фактора време. Делата за корупционни престъпления не спадат към категорията на т.нар.бързоликвидни дела. Още по-малко това е така, когато субект на корупционно поведение е висш държавен служител. Към момента вече е разгърнат потенциала на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество. Механизмите за работа по тези дела са сработили и от тук насетне следва да оправдаем очакванията на хората и да положим усилия за преустановяването на безспорно съществуващи корупционни практики.

4.3.ДЕЛА ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЯ СВЪРЗАНИ С ИЗПИРАНЕ НА ПАРИ,ЗЛОУПОТРЕБА СЪС СРЕДСТВА И ФОНДОВЕ НА ЕС,ДАНЪЧНИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

През 2019г. в Специализираната прокуратура са наблюдавани **45** досъдебни производства за престъпления свързани с изпирание на пари. Наблюдава се троен ръст на наблюдаваните досъдебни производства спрямо предходните 2018 г. и 2017 г., през които наблюдавани са били по 10 досъдебни производства.

Приключените досъдебни производства са 10, като 2 от делата са внесени с обвинителен акт срещу общо 15 лица.

Наблюдавано е едно досъдебно производства с предмет злоупотреба със средства и фондове на ЕС – по чл.248а, ал.3 вр. с ал.2 от НК. Внесен е един обвинителен акт за престъпление по чл.248а, ал.3 вр. с ал.2 от НК срещу 8 лица.

През 2019 г. са водени общо 76 досъдебни производства за данъчни престъпления и измами.

Новообразуваните досъдебни производства за периода са **15**, всички за престъпление по чл.**255** от НК. За престъпления по чл.**212** от НК (данъчни измами/)са наблюдавани 3 досъдебни производства. За престъпления по чл. **255** от НК са наблюдавани **69**, приключили са **12** досъдебни производства, от които 6 са внесени с обвинителен акт в съда, спрямо 32 лица. Процентният дял спрямо общия брой наблюдавани досъдебни производства за престъпления против данъчната система през 2019 г. е 23%.

За деветмесечието на 2020г. новообразуваните дела са 16, приключени са 21 досъдебни производства, от които 9 са внесени в съд срещу 50 лица. Определено отделянето на самостоятелен „Данъчен“ отдел в средата на 2020г.е било правилно решение. Данъчните дела наблюдавани от Специализирана прокуратура са сложни, многопластови, обикновено касаят продължителен период на престъпна дейност и налагат изчитане и анализ на огромен обем доказателствен материал. Точно по тази причина на тясното профилиране на

прокурорите в тази материя се залага за успешното приключване на останалите наблюдавани дела.

4.4. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ С ПРЕДМЕТ НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА И ТЕХНИ АНАЛОЗИ, НЕЗАКОНЕН ТРАФИК И КОНТРАБАНДА

През 2019г. за този вид престъпления в Специализираната прокуратура са наблюдавани **129 бр.** досъдебни производства, от които новообразувани - **26 бр.** Делата с посочения предмет са **39 %** от общия брой наблюдавани досъдебни производства. Приключени са **68** досъдебни производства. През 2018г. наблюдаваните дела са били 85, а през 2017 г. – 84.

От посочените **129** броя досъдебни производства, **4** са образувани по чл.242 от НК, от които 1 е образувано по ал.4 от НК - контрабанда на наркотични вещества в особено големи размери и представляващи особено тежък случай и 3 ДП образувани за престъпление по чл. 242, ал. 2 от НК. Останалите 125 производства са за престъпления по чл.354а – 354в от НК.

Внесените в съда дела са **55**. По тях са постановени общо **82** броя прокурорски акта, а **127** са предадените на съд лица. Осъдените лица с влезли в сила присъди са 65, като 3 лица са били оправдани. Спрямо **26 лица** са наложени наказания „лишаване от свобода“, изпълнението на което е отложено на основание чл.66, ал.1 от НК, спрямо **34** от осъдените са наложени наказания „лишаване от свобода“, които следва да изтърпят ефективно. Спрямо **5** от осъдените лица е постановено наказание „глоба“, като общият размер на наложените глоби е **102 000 лв.**

Анализът на тази група досъдебни производства води до заключението, че предмет на разследване по преобладаващата част от делата, образувани по чл.354а – 354в от НК, е разпространението на наркотични вещества на територията на страната, извършено в изпълнение решение на организирана престъпна група. Като цяло горепосочените показатели касаят най-вече разследвания срещу наркоразпространители, а не просто потребители на наркотични вещества. В сравнение с 2018г. се забелязва, тенденция на устойчивост на броя на наблюдаваните досъдебни производства, намаление на броя на предадените на съд лица, както и намаление броя на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт.

4.5. ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С НЕЗАКОНЕН ТРАФИК НА ХОРА

Наблюдавани общо 25 досъдебни производства за престъпления по Глава втора, Раздел IX „Трафик на хора“ от НК, като от тях 20 са новообразувани. Относително същият е броя на наблюдаваните дела и през

2018г. и 2017г. Приключени са 16 досъдебни производства, решени 17 досъдебни производства. Десет от тях са внесени в съда с прокурорски актове, срещу 34 лица.

Осъдените и санкционирани лица, с влязъл в сила съдебен акт са 25. На осъдените лица са наложени общо 41 наказания, от които 11 наказания „лишаване от свобода“ ефективно, 14 наказания „лишаване от свобода“, чието изпълнение е отложено под условие и 16 наказания „глоба“ за общата сума от **247 000** лв. Оправдани са пет лица.

5.Натовареност

Обем на прокурорската дейност през 2019г. е **58657**. Съпоставен с този през 2018 година когато е бил **4 594** и с този през 2017г., когато е бил **20 730**, обемът е значително увеличен. Средната натовареност на един прокурор при Специализирана прокуратура през отчетната 2019г. възлиза на **1248**, като се наблюдава значително увеличение по този показател в сравнение с 2018г., когато е била 976,8 на един прокурор, а през 2017г. е – 767.8. Това увеличение се дължи на значително повишаване на обема на работа, въпреки че щата на прокурорите при Специализирана прокуратура през 2019г. е увеличен на 59 (при реално работили 47 прокурора).

Средната натовареност на следовател от Следствения отдел през 2019г. е значително намален на **15,6**, в сравнение с предходните - 2018г. (**21.6**) и 2017г. (**19.1**), което се дължи на увеличаване на щата на следователите при Следственият отдел .

Следва да се посочи, че статистическите таблици, макар и да съдържат голяма част от данните за дейността на магистратите, не отчитат реално положения от тях труд, не отразяват всичките актове, протоколи и дейности, които те извършват. Това е така, тъй като таблиците са стандартизирани, но не позволяват нанасяне на данни, които в пълна степен съответстват на извършената от магистратите работа. Значително е подобро положението, след предприемане на действия по фактическо и правилно прилагане (считано от 12.03.2020г. съгласно моя заповед) на правила приети от Прокурорска колегия на ВСС с решение по протокол № 41 от 18.12.2019г., касаещи натовареността на прокуратурите и индивидуалната натовареност на всеки прокурор и следовател. Деловодителите докладват формулярите за тежест на наблюдаващите прокурори и имат ангажимента същите надлежно да бъдат прикачени в УИС-3.

6. Констатирани проблеми

Проблемите условно могат да се отграничат на обективни и субективни. Всички те, обаче са взаимосвързани и са допринесли за негативните тенденции.

6.1.Проблеми от обективен характер

-Специализирана прокуратура е орган на съдебната власт, който в сравнение с останалите съществува от кратък период –едва от осем години. За разлика от останалите органи на съдебната власт, през тези осем години, в резултат от провеждани законодателни промени, изразяващи се в разширяване на компетенциите, се е налагало много бързо и адекватно да се реагира и се е реагирало по най-добрия и възможен за момента начин. Въпреки обективната липса на каквато и да било приемственост, както между магистратите, така и между съдебните служители, въпреки изначално враждебната среда и поставянето под съмнение на смисъла на съществуването на Специализирана прокуратура, постигнатите резултати до момента са повече от добри. Голяма част от прокурорите не са разполагали с какъвто и да било опит, за престъпленията от компетентността на Специализирана прокуратура, тъй като до постъпването си тук са работили на районно ниво. Основно на това се дължат немалкото върнати дела, оправдателните присъди, а също и необоснованото удължаване на досъдебната фаза.

-До 2018г. кадровата обезпеченост на магистратите е била недостатъчна, за да е съответна на обема на работата и обема на делата. Едва след постепенното увеличаване на щата е дадена възможност на административния ръководител чрез способа на командироването да облекчи огромното натоварване, както на прокурорите така и на следователите.

-Кадровата необезпеченост и текучество на съдебните служители, допълнително допринасят за увеличаване на натоварването на магистратите.

-До лятото на тази година материална необезпеченост, изразяваща се в липсата на възможност прокурорите да са в кабинети по един или двама, също е изиграла негативна роля.

-Същевременно с това положеният труд в целият му обем, не е могло да бъде обективно клиширан за нуждите на статистиката. Това е така, тъй като в Специализирана прокуратура единицата като мярка е несравнима с единицата по който да е показател в останалите прокуратури. Това обстоятелство неминуемо води до демотивиране на състава.

-Безспорно, след проблема в кадрово отношение, основен проблем на Специализирана прокуратура са делата с необосновано продължителна досъдебна фаза. И тук причините са комплексни: Първо, в голямата си част тези дела са приети по компетентност в СП,след недотам успешно разследване по места. Второ, броят на прокурорите и следователите на фона на обема на делата и на ръста на новообразуваните такива е бил недостатъчен, за да обезпечи качественото им и срочно приключване. На следващо място, причина за съществуването на този проблем е обстоятелството,че от 2018г. плавно до края на 2019г. се е получило състояние на огромен дисбаланс на натовареността на прокурорите. Това се дължи на обстоятелството, че не съществува възможност за преразпределяне на преписки и дела и подмяна на първоначално определеният наблюдаващ прокурор. Фактически титулярите в Специализирана прокуратура са в пъти по натоварени от командированите прокурори. Следва да се има предвид, че системата за случайно разпределение на преписките и делата отчита присъствения период, т.е. колкото повече присъствени дни има магистрата в структурата, толкова е по-голям шанса да получи нов материал за решаване.

6.2.Проблеми от субективен характер

-Липсата на достатъчен контрол от страна на административния ръководител по отношение на срочността на произнасяне, както и по отношение на необосновано продължителната досъдебна фаза по множество дела, е допринесла за засилване на тази негативна тенденция – просрочия в произнасянето.

-Недостатъчни мерки от страна на административния ръководител по отношение на проблема с дисбаланса в натовареността на магистратите.

-Недостатъчен контрол от страна на наблюдаващите прокурори върху разследващите органи.

-По отношение на върнатите дела – допускане на съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза, дължащо се на недостатъчна прецизност от страна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи.

-По отношение на оправдателните присъди – занижени доказателствени стандарти от страна на наблюдаващите прокурори, дължащи се в голяма степен на непознаване в пълнота на съдебната практика, на опит, а също и на недостатъчна активност за събиране в досъдебната фаза на процеса на годни доказателства.

Видно е, че проблемите от обективен и субективен характер са взаимосвързани. Също така ,обаче, е видно, че въпреки тези проблеми Специализирана прокуратура се развива и то в положителна насока. Това се дължи основно на работещите в структурата магистрати – прокурори и следователи, на огромния им хъс за работа, на развитото им през годините чувство за принадлежност, както и на осъзнатата от самите тях отговорност за възложената им нелека задача – борбата с организираната престъпност и корупцията по „висшите етажи“ на властта.

IV. НАБЕЛЯЗВАНЕ НА ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА СПЕЦИАЛИЗИРАНА ПРОКУРАТУРА И МЕРКИ ЗА ТЯХНОТО ДОСТИГАНЕ

Основните предизвикателства и цели, които стоят пред Специализирана прокуратура към настоящият момент, са определени от насоката на развитие на институцията. Постигнатите до момента резултати следва да се превърнат в крепка основа за развитие на ясно дефинирани цели. Основната цел е качествено, ефективно и предвидимо правосъдие. В свое решение Конституционният съд сочи “Подход, който въвежда или създава представа относно презумпция за злонамереност на действията на органи на съдебната власт, е непродуктивен и не може да бъде споделен.” На тази плоскост едно от основните ми задължения ще бъде да положа максимални усилия такъв „подход“ в бъдеще спрямо Специализирана прокуратура да бъде разсеян. Това следва да бъде сторено по единствения възможен начин – чрез работа и повишаване на доказателствените стандарти.

Ключовите приоритети, които стоят пред Специализирана прокуратура и в частност пред административния ръководител, по мое мнение, са:

- оптимизиране на разследванията по дела за организирана престъпност и корупция,
- осигуряване приключването на досъдебната фаза в оптимални – с оглед сложността на разследването – срокове,
- укрепване на качествения капацитет на персоналия състав на институцията,
- обективно представяне пред обществото на видимите резултати и
- осигуряване на относителна предвидимост на постановените актове, както и навременна справедливост

Нито един аспект от дейността на Специализираната прокуратура и Следствения отдел към нея не е самостоятелен и независим от другите. Затова **мерките за цялостното подобряване на работата** са комплексни и следва да се тълкуват с оглед връзката им една с друга. С оглед прегледност и представяне в пълнота на конкретните мерки обаче, в изложението по-долу представям същите по отделно.

1.Мерки от организационен характер

Възнамерявам, в случай, че кандидатурата ми бъде одобрена, да следвам наложената в Специализирана прокуратура и практикувана от мен и в качеството ми на изпълняващ функциите на административен ръководител дейност по провеждане на регулярни общи събрания по отдели и сектори на магистратите, заети в структурата, както и такива между прокурорите от отделите и следователите от съответните им сектори. Освен предварително планираните такива, организират се и общи събрания по повод обсъждане на констатациите от доклади за проведени тематични и общи проверки, за дискутиране на организационни проблеми. Практиката е показала, че това е ефективен начин за справяне с текущи затруднения в ежедневната работа. Считам, че административният ръководител е факторът, който следва да създаде на всеки член на колектива удобството да изкаже мнението и увереността, че това мнение ще бъде чуто и взето под внимание.

Смятам да продължа съществуващата и в момента практика по важни дела ежеседмично да се събира екипа от прокурори, следователи, разследващи полицаи. По преценка на магистратите на тези срещи да присъстват ресорните ръководители на отдели с оглед оказване на необходима логистична помощ.

Работата ми в Специализирана прокуратура ми даде възможност да опозная отблизо и лично голяма част от колегите. Убедено считам, че това са магистрати, притежаващи силно изразено чувство на отговорност и ангажираност към проблемите на институцията, висока професионална чест и мотивация. Затова считам, че правилните и обосновани управленски решения могат да бъдат само тези, които са взети в дух на конструктивен диалог. Изразяването и аргументирането на становища, разискването на различни подходи за справяне с констатирани проблеми и изслушването на различните мнения са крайъгълните камъни, върху които само може да се основава разумното управление на институцията и да се гради продуктивната работна среда. Определено в последните две години е повишен кадровия капацитет на магистратите, работещи в Специализирана прокуратура, като тук е мястото да

отбележа, че двама от прокурорите и двама от следователите имат защитена докторска степен.

Трайно въведена практика в Специализирана прокуратура, която възнамерявам да приложа по отношение на всички дела, е материалите по делата да се сканират и във всеки един момент цялата доказателствена съвкупност да е на разположение на магистратите. Това от една страна е мярка позволяваща, дори когато досъдебното производство се намира в съда, реалната работа по същото да не спира. От друга страна, това повишава информационната сигурност, като в случай на изгубване (по каквато и да било причина) всеки лист по делото би бил лесно и безпроблемно възстановен. (В чл.72 от ПАПРБ е предвидена процедура по възстановяване, но тази процедура особено за доказателства като огледи на местопроизшествие, претърсване, изземване и др.е неефективна.)

Възнамерявам да продължа съществуващата традиция за провеждане на тематични самообучителни семинари по материи – магистрати работещи по линия „Антитероризъм“ с представители на ДА”НС”, работещи по същото направление; “Антикорупция“-КПКОНПИ; “Криминален“-ГД”БОП”; “Данъчен“-НАП;

2.Мерки, касаещи работата по делата и преписките

2.1.Натовареност

Прекомерната натовареност е причина за обективна невъзможност за справяне с работата и предпоставка за понижаване на нейното качество или за просрочие в произнасянията. По-големия обем работа на магистратите в специализираните структури е предпоставен от самата специфика на дейността в тях. Тук се визират, както фактически действия (чисто документалната, техническа и деловодна обработка на делата и преписките), така и юридически (огромен по обем доказателствен материал, множество обвиняеми, множество свидетели, многообразие на престъпната дейност, множество съдебни заседания по едно дело, продължаващи твърде често по цял ден и т.н.). Тези аспекти на работата на магистратите в Специализирана прокуратура и Следствения отдел към същата не са в прекия обхват на дейността на административния ръководител, защото не той лимитира границите на разследваната престъпна дейност.

Положени са обаче усилия за неутрализиране на фактори, които влияят върху разпределението на делата и преписките между самите прокурори и следователи. През 2020г. са издадени заповеди за актуализиране на диференциацията на прокурорите включени в структурата на създадените

отдели. Съществуващият „Икономически“ отдел е разделен на „Данъчен“ и „Икономически“. За всеки от отделите със заповед са определени групи. Преценено е на база натовареността, кой прокурор от отдела в коя група и с каква натовареност да участва. Ежемесечно се следи актуалната натовареност на прокурорите.

Такъв е подхода и със секторите в Следствения отдел към Специализирана прокуратура. Със заповед е възложено на завеждащия СО и на ресорните заместници на административния ръководител да следят натовареността и да предлагат на административния ръководител промени в процентите. Разписани са правила за определянето на екипи от прокурори и следователи. Разписани са правила за работа на прокурорските помощници. След окомплектоването на незаетите щатове за прокурорски помощници, предстои издаване на заповед за разпределянето на същите към съществуващите отдели. Чрез различните проценти в групите е неутрализирана неравномерната натовареност при прокурори включени в повече от един отдел.

На следващо място, през 2020г. е създадена организация в случаите на командироване на прокурори или такива повишени в длъжност, при която наблюдаваните от тях преписки и дела не се разпределят на общо основание измежду всички прокурори в отдела, а на база справка за актуална натовареност. В този случай административния ръководител определя прокурорите с най-ниска натовареност, измежду които на случаен принцип да се извърши преразпределянето на преписките и делата останали без актуален наблюдаващ прокурор. Същото е положението и при необходимост от сформирание на екип от прокурори. Заповедите за преразпределяне, ведно с изготвените статистически справки за натовареност, се изпращат на всички магистрати.

Не на последно място, в случаите, когато се констатира драстични разлики в натовареността, ръководителите на отдели изготвят предложение до административния ръководител за изключване от разпределение на конкретни магистрати от случайно разпределение за определен срок.

2.2. Мерки за ускоряване и ефективност на разследването. Мерки за контрол върху срочността на разглеждането и решаването на делата и преписките.

Срочността на разследването и решаването на делата са два показателя, които – както показва статистиката по-горе – е необходимо да се подобрят. Наличието на решени извън едномесечния срок за произнасяне преписки е ситуация, дължаща се на множество фактори, предпоставени от обема и самото естество на работата в Специализирана прокуратура, но е нежелано за

интересите на правосъдието, държавата и гражданите явление, което следва да бъде сведено до минимум.

С цел спазване сроковете за разследване и решаване на делата, в Специализирана прокуратура е създадена стройна организация с оглед недопускане провеждане на разследване и произнасяне извън процесуалните срокове. В качеството ми на изпълняващ функциите на административен ръководител от началото на м. април 2020г. съм създава организация, съгласно която ежеседмично деловодство УИС изготвя и докладва на ресорните заместници на административния ръководител, както и на наблюдаващите прокурори 5 броя справки – делата с изтичащ срок за разследване; дела с изтекъл срок на разследване; проверки с изтичащ срок; проверки с изтекъл срок; преписки и дела с изтекъл срок за произнасяне.

Към настоящият момент положителният ефект на тази мярка е виден. При първите изготвени справки (актуални към 13.04.2020г.) в Специализирана прокуратура има над 240 досъдебни производства и преписки, нерешени в законовия едномесечен срок. В началото на м. юли 2020г. броят на нерешените преписки и дела в законоустановен срок е 170, а през м. октомври 2020г. е спаднал на 83. Тук е важно да се каже, че прокурорите с просрочие са тези с най-голяма натовареност, респ.работили най-дълго време в Специализирана прокуратура. Обемът на работа в Специализирана прокуратура е висок и несравним с този, в коя да е друга прокуратура, поради което считам, че бавно, но последователно, ще се достигне до ниво, когато просрочие – ако се допуска – то ще бъде в единични случаи.

В тази връзка, със заповед е разпоредено извършване на перманентна ежеседмична проверка на сročността на произнасяне по преписки и дела на всички прокурори. В изпълнение на тази заповед всеки ръководител на отдел в Специализирана прокуратура, в рамките на оперативната си самостоятелност, извършва в УИС справка по просрочената преписка и изисква писмен доклад за забавата от наблюдаващия прокурор. За целта е разкрит административен номер, към който се прилагат предприетите от страна на заместника на административния ръководител действия по изпълнение на заповедта, касаеща сročността, както и по изпълнение на заповедта, с която административния ръководител на Специализирана прокуратура е лимитирал правомощия на заместниците си.

С оглед следене на сročността на извършваните проверки, както и тази на необосновано дълга досъдебна фаза, със заповед е въведено воденето на няколко електронни регистъра. Със същата заповед са възложени задачи от организационен характер на ресорните заместници. Целта е проследяване на възлагането и приключването на действия, забавата на които най-често води до

просрочие (напр. финансова инспекция, данъчна ревизия). Ролята на ресорния заместник е да осъществи логистична подкрепа, така че органът, изпълняващ задачата, да успее да я приключи в срок. Издаде съм и заповед за осъществяване на непрекъснат текущ контрол по неприключените досъдебни производства, както и такава за регулярно докладване на наблюдателните материали по дела със задържани лица и такива с мярка за неотклонение “домашен арест”.

Уверено считам, че макар на правомощията на административния ръководител иманентно да са присъщи дисциплинарнонаказващи функции, то целесъобразността изисква първоначално да се прибегне до така въведеното ежеседмично наблюдение върху сročността на произнасяне, съчетано с плавно преодоляване на дисбаланса в натовареността между отделните прокурори и едва при трайно влошаване на показателите на конкретен прокурор, да се предприемат дисциплиниращи мерки.

С оглед повишаване разкриваемостта по делата, конкретна мярка, която предвиждам е активизирането на прокурорите по спрените поради неразкриване на извършителя дела, както и по тези спрени на други основания. Считам, че следва внимателно да се обсъди налице ли е необходимост от тяхното възобновяване и извършване на нови действия по разследването с цел събиране на необходими доказателства. В тази връзка също съм издаде заповед за регулярно докладване на наблюдателните материали по спрените дела, с оглед осигуряване на възможност на прокурора да провери налице ли е обратна връзка с органа, на който са възложени издирвателни и/или други действия.

За подобряване на работата по направлението към което обществото е най-чувствително – корупцията, от тази година в Отдел „Антикорупция“ е обособена отделна група – „престъпления извършени от магистрати , членове на ВСС, главния инспектор и инспекторите в Инспектората към ВСС“.

2.3.Повишаване качеството на прокурорската работа

Най-висшата цел в работата на правоприлагащите органи е постигането на справедливост. До известна степен показател за качеството на прокурорската работа е резултатът от извършваната „проверовъчна дейност“. С последното условно словосъчетание се визира резултатът от съдебния контрол върху постановените прокурорски актове, от инстанционният и служебният контрол от горестоящата прокуратура, върнатите на досъдебната фаза дела, постановени оправдателни присъди. Анализът, направен в тази връзка, изводите на който са обсъдени в част III на настоящата концепция, сочи, че в този аспект е необходимо да бъдат положени допълнителни усилия. Следва обемът дела, по които са констатирани слабости в прокурорската работа, да бъде сведен до

минимум. Наложително е да се подобри взаимодействието с прокурорите от Апелативна специализирана прокуратура, като при сложни дела, при казуси по които липсва съдебна практика или съществуващата е оскъдна, следва да се търси съдействие от въззивния прокурор още при възникването на фигура на обвиняемо лице.

2.4. Мерки за повишаване ефективността на работата в съдебна фаза

Положени са усилия за уеднаквяване на практиката по вида и размера на налаганите наказания при дела, приключили със споразумения, и недопускане на явно несправедливи наказания. При съобразяване на всички законови критерии за определяне на вида и размера на конкретното наказание, от страна на прокурорите се следят и специфичните за конкретните дела обстоятелства. Макар и все още недостатъчна по обем, натрупаната практика на Специализирания наказателен съд служи за обективен измерител и своего рода показател при идентични казуси.

2.5. Обучение

От страна на досегашното ръководство на Специализирана прокуратура е създадена организация за обезпечаване регулярното участие на магистратите от Специализирана прокуратура и Следствения отдел в провежданите обучения в рамките на обучителния календар на Националния институт на правосъдието и вътрешноведомствената обучителна програма. С цел повишаване практическата насоченост на обучителните курсове бих предложила провеждане на лекционни курсове и работни срещи с изявени магистрати, заемащи длъжности във висшестоящи органи на ПРБ. Бих потърсила съдействието на ръководството на ПРБ, с оглед въвеждане на този вид методическа помощ.

Следва да се следи за актуализирането на информацията в общодостъпните за всички магистрати папки със заповедите на административния ръководител на Специализирана прокуратура и административния ръководител на Апелативна специализирана прокуратура, с материали от обучения и друга полезна практическа информация.

Следва да се актуализира съществуващата в Специализирана прокуратура „споделена папка“, достъпна за всички магистрати, в която са качени „добри практики“.

След анализ на влезли в сила осъдителни присъди, особено на тези, ревизирани от ВКС, възнамерявам в „споделената папка“ да създам организация по качване на материали по тези дела по материя – данъчни престъпления, криминални, корупционни и т.н. Целта е прокурорите с

недостатъчен опит да могат да се ориентират за успешно сработил логаритъм на действия по разследването, на предприети и осъществени процесуални такива, така че да могат да обезпечат в пълна степен успешно приключване на казус, който им е на производство.

2.6.Пълноценно използване на всички законови механизми.

Утвърждаване като трайна практика по делата създадената до момента организация и контрол по съвременното прилагане на мерките за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата, предвидени в чл.72 и сл. от НПК, както и активизиране на работата на прокурорите по инициране на производства по чл.83а от ЗАНН.

3.Мерки, касаещи съдебните служители

3.1.Обучение – първоначално и текущо.

Попълването на щатната численост на съдебните служители се осъществява посредством назначаване на кадри от други звена в ПРБ, а честно и такива, които до този момент не са имали трудов опит в системата на правораздавателните органи. Това предпоставя необходимостта от уеднаквяване на професионалната компетентност. От друга страна бързо променящата се нормативна база диктува необходимостта от създаването на условия за непрекъснато поддържане и повишаване подготовката на съдебните служители.

С оглед реализиране на тези две ключови области, в Специализирана прокуратура е създадена организация, при която новоназначените служители преминават задължително първоначално обучение. Регулярно – съобразно работния график – се обезпечават възможността на служителите да посещават обучителни семинари с тематичен обхват, съобразно спецификата на осъществяваната от тях дейност и установената нужда от повишаване на квалификацията в дадена област.

В случай, че бъде избрана за административен ръководител бих продължила тази тенденция. Бих търсила по-активно сътрудничеството на Националния институт на правосъдието с цел увеличаване честотата на провежданите обучения и разширяване кръгът от застъпвани тематични области. Бих отправила апел към ръководството на ПРБ за предоставяне на методическа помощ от служители към Администрацията на главния прокурор, както по конкретни въпроси, така и в принципен план по спорни или противоречиви практически разрешения на деловодни проблеми. С цел увеличаване кръга от участващи и с оглед несъздаване на логистичен

дискомфорт, предвид необходимостта от придвижване от едно място на друго и предвид необходимостта от поддържане на нормалният ритъм на работния процес, бих създала необходимите условия за провеждане на такива обучения и на място.

Основен фактор за успеха на дадена организация е еднакво високото ниво на подготовка на всички нейни кадри. С оглед на това не бих допуснала фаворизиране на част от съдебните служители за сметка на други, като лично бих следила за ротационния принцип при посещаемостта на определените обучения. Считам, че следва да се въведе принцип на споделяне на опита, а именно резюмиране на възприетото от конкретните съдебни служители, взели участие в лекционни курсове и учебни занятия, с колегите си с оглед запознаването на последните с обсъжданите в рамките на тези мероприятия проблеми и актуалния подход към решаването им.

Основен приоритет в работата на деловодството, който считам, че стои пред административния ръководител на Специализирана прокуратура е провеждане на надграждащо обучение на служителите, работещи с УИС-3, с оглед използване на пълния капацитет на системата. Паралелно с това – приоритетно по отношение на тези служители и поетапно за останалите – считам, че следва да се осигури преминаване на поддържащи обучителни курсове, целящи да обогатят притежаваната от служителите компютърна грамотност. Въвеждането на електронното правосъдие изисква навременни мерки по навременно обучаване на кадрите, с цел обезпечаване съответността на тяхната подготовка с изискванията, които биха стояли пред тях.

3.2. Комуникация

Същевременно координирано със съдебния администратор и административния секретар бих създала организация за провеждането на регулярни работни съвещания с всички съдебни служители и с тези, заети в отделни служби, на които на обсъждане да се поставят значими за работния процес проблеми и в рамките на диалога да се намерят балансираните решения. Считам, че административният ръководител следва да е запознат с проблемите в работата на администрацията „от първа ръка”, а не опосредено. Този подход допринася от друга страна самата администрация да е директно запозната с изискванията на ръководството на конкретната прокуратура. Уверена съм, че тази двустранност на процеса би допринесла за ефективността на работата и за хармонизиране на междуличностните отношения.

Несъвършенствата и на най-изкусните нормативни и вътрешноведомствени актове се проявяват едва при тяхното прилагане. Затова бих търсила активно мнението на съдебните служители и бих насърчавала

тяхната инициативност за предлагане на конкретни мерки за разрешаване на организационни проблеми. Считам, че търсенето на обратна връзка – както за ефективността на вече създадена организация, така и за адекватността на организация, която е в процес на подготовка – е единствения верен път за вземане на целесъобразни и правилни управленски решения.

3.3. Промени в структурата на администрацията

Спецификата на преписките и досъдебните производства, разследвани от Специализираната прокуратура се характеризират с продължително и усложнено разследване в досъдебната фаза, обуславящо голям брой действия и актове на разследващите органи и прокурорите. В резултат на това се оформят многотомни досъдебни производства, които е необходимо да се обработят деловодно, а впоследствие да бъдат съхранени, класифицирани и архивирани.

В тази връзка, предвид големия брой архивни единици, които след приключване на делата следва да се съхраняват в съответния порядък по утвърдената Номенклатура на делата до обработването им за предаване в Държавния архив или до унищожаването им, ще предложа промяна в структурата на специализираната администрация, чрез обособяването на служба „Архив“. Считам, че дейността по администриране и архивиране на делата следва да се организира и контролира от служител на длъжността Завеждащ служба „Архив“.

Обособената към настоящия момент служба „Регистратура, деловодство и архив“ ще предложа да се преименува на служба „Регистратура и деловодство“. С вътрешна заповед ще бъде извършено разпределение на служителите от тази служба. Част от тях ще бъдат обособени в звено „Обща регистратура“, като служителите ще осъществяват дейностите по подготовка, организация, прием, регистрация, оформяне и класиране на цялата входяща и изходяща документация, а останалите служители ще бъдат разпределени по отделите и ще подпомагат дейността на магистратите и ще извършват обработката на прокурорски актове, писма и други документи в деловодните регистри на отдела, както и в Унифицираната информационна система на ПРБ – УИС. Остра е необходимостта от разкриване на отделна длъжност „домакин“, като за целта ще направя необходимото или за разкриване в бъдеще на такъв щат или за трансформиране на съществуващ щат.

3.4. Своевременно обявяване и провеждане на конкурси за свободните щатове за съдебни служители.

Въпреки продължителната процедура – доколкото съгласно ЗСВ и ПАПРБ с малки изключения всички длъжности за съдебната администрация са

конкурсни – ще положи усилия за своевременно обявяване на конкурси. От средата на тази година Специализирана прокуратура е обявила седем конкурсни процедури – за съдебен администратор, за главен счетоводител, за прокурорски помощници, за деловодители, за чистачи, за шофьори, от които едва четири са приключени.

**4.Взаимодействие с другите органи на съдебната власт,
с органите на изпълнителната власт,
с други държавни и обществени институции**

Основа на доброто професионално сътрудничество са добрите междуинституционални връзки. Престъпленията от компетентността на Специализирана прокуратура предпоставят многообразна проверовъчна дейност. Извършването на качествени и пълни проверки по реда на чл. 145 ЗСВ по прокурорските преписки изискват приобщаване на значима информация от множество институции. Същото се отнася и до досъдебните производства, където е необходимо да бъдат изследвани всички следствени версии и да се обезпечи своевременното предоставяне за нуждите на разследването на всички относими документи.

В качеството си на административен ръководител в случай, че заслужа доверието Ви, бих положила необходимите усилия за запазване на традиционно добрите взаимоотношения между институциите, но и бих създала основа за подобряване на професионалната комуникация.

Смятам да продължа да поддържам отличните към момента комуникация, координация и оперативност в отношенията ни с международните партньори в процеса на борбата с трансграничната престъпност.

Отчитам като необходимо провеждането на регулярни работни срещи с ръководителите на структурите на МВР, НАП, АДФИ, АМ, КПКОНПИ, на които да се обсъждат текущи проблеми и задачи. Макар разкриваемостта на престъпленията да не е основно направление в дейността на прокурора, то проблемите в работата на органите, носещи това задължение, пряко влияе върху работата на прокуратурата.

Предвид ползването на една и съща сграда с оглед обсъждане на проблеми от организационен характер бих отправила призив за провеждане на съвещания на представители на Специализирана прокуратура и Специализирания наказателен съд, сред които и ръководителите им. Считаю, че в такъв формат при спазване на функционалната независимост между двете институции, на обсъждане могат да се поставят принципни въпроси от материалноправен и процесуалноправен характер.

5.Медийна политика

Реформирането на съдебната система и в частност на ПРБ е продължителен процес, който понастоящем е дал очаквани резултати.

Не може да бъде обективен гражданският контрол, когато той се осъществява от незапознати с работата на институциите лица. Именно затова медийната политика на Специализирана прокуратура следва да се запази активна, както в последните години. Реалният ефект от работата на институциите е факторът, който до голяма степен формира общественото доверие в тях. Считам, че административния ръководител следва да провежда медийна политика, насочена към утвърждаване образа на Специализирана прокуратура като независима, безпристрастна и професионална институция. Акцент, който считам, че следва да се постави е повишаване правната култура на обществеността, което би допринесло, както за по-доброто разбиране за работата на институциите и границите на тяхната функционална компетентност – съд и прокуратура, а така също и за информираността на гражданите за техните лични права. Освен посочените цели, именно публичното оповестяване резултатите в работата на прокуратурата (при спазване на следствената тайна, презумпцията за невиновност и защитата на личните данни) допринася за отчетността на прокуратурата и за изпълнение на задължението по предоставяне достъп на гражданите до информация. Такъв модел е пряко изпълнение на ангажиментите, които Република България е поела в международен план, и проявление на наказателната политика, заложена от правителството пред правозащитните институции.

Въпреки че не рядко е трудно да се открие точната граница между необходимостта от информираност и задължението за опазване на тайната на разследването, необходимо е да се търси баланса така, че гражданите да са достатъчно осведомени. Именно поради надделяващия обществен интерес - обществото да бъде информирано, доколкото делата на Специализирана прокуратура и особено тези за организирана престъпност и корупционни практики, вълнуват всеки български гражданин – ще продължат да се правят брифинги и прессъобщения. Целта е не погазване на презумпцията за невиновност, а адекватни действия по отношение търпени назад във времето критики. Само по този начин – чрез достатъчна осведоменост, обществото може да упражнява контрол върху дейността на органите на съдебната власт. Убедена съм, че информационните кампании провеждани от Специализирана прокуратура в последните три години създадоха необходимите условия за преодоляване на създаденото обществено недоверие в правоприлагащите органи.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Ефективно работещите правозащитни институции са гарант за защитата на правата на държавата и гражданите. Независимото функциониране на органите на съдебната власт, качественото и навременно упражняване на функциите и постиганите високи резултати са фундамент на демократичната правова държава и една от най-висшите ценности, към които се стреми гражданското общество. Издигам кандидатурата си за заемане поста на административен ръководител на Специализирана прокуратура с готовност и решимост в случай, че заслужа доверието Ви, в дух на приемственост да работя за утвърждаване на тези стандарти, укрепване на вече постигнатите резултати и развиване потенциала на Специализирана прокуратура.

С УВАЖЕНИЕ,